

ကနေဒါနိုင်ငံဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ကနေဒါနိုင်ငံဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

တည်နေရာနှင့်အကျယ်အဝန်း

၁။ ကနေဒါနိုင်ငံသည် မြောက်အမေရိကတိုက်မြောက်ဘက်ပိုင်းရှိ ပြည်နယ် ၁၀ ခုနှင့် နယ်မြေ ၃ ခုပါဝင်သော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်သည်။ အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာနှင့် ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာ တို့မှတစ်ဆင့် မြောက်ဘက်အာတိတ်သမုဒ္ဒရာအထိကျယ်ဝန်းပြီး စတုရန်းမိုင်ပေါင်း ၃.၈၅ သန်း (စတုရန်းကီလိုမီတာ ၉.၉၈ သန်း)မျှ ကျယ်ဝန်းသည်။ စုစုပေါင်းဧရိယာအားဖြင့် ဒုတိယမြောက် အကြီးဆုံးနိုင်ငံဖြစ်ပြီး ကုန်းမြေဧရိယာအားဖြင့် ကမ္ဘာပေါ်တွင် စတုတ္ထမြောက်အကြီးဆုံးနိုင်ငံ ဖြစ်သည်။ ကနေဒါနိုင်ငံနှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတို့၏နယ်စပ်မှာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အရှည် ဆုံးသော ကုန်းမြေနယ်နိမိတ်မျဉ်းဖြစ်သည်။

နောက်ခံသမိုင်းကြောင်း

၂။ ယခု ကနေဒါဟု ခေါ်တွင်သောနေရာမှာ လွန်ခဲ့သော နှစ်ထောင်ပေါင်းများစွာကပင် ရှေးဦးလူမျိုးများ အခြေချနေထိုင်ခဲ့ကြသည်။ ၁၅ ရာစု နှောင်းပိုင်းတွင် ဗြိတိသျှနှင့် ပြင်သစ် တို့က ထိုဒေသရှိ အတ္တလန္တိတ်ကမ်းရိုးတန်းတွင် ကိုလိုနီနယ်မြေများ တည်ထောင်ခဲ့ကြသည်။ ၁၈၆၇ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁ ရက်တွင် ဗြိတိသျှမြောက်အမေရိကဥပဒေအရ ကိုလိုနီနယ်မြေ ၃ ခု ပေါင်းစပ်ပြီး ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ကနေဒါဖက်ဒရယ်ဒိုမီနီယံကို တည်ထောင်ခဲ့ကြသည်။ ထိုမှစ၍ ပြည်နယ်များ၊ နယ်မြေများဖြင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်သည့် ဒိုမီနီယံအဖြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် လာခဲ့သည်။ ၁၉၃၁ ခုနှစ်တွင် ဝက်မင်စတာစတက်ကျူဥပဒေ (၁၉၃၁) ဖြင့် ဗြိတိသျှတို့က ကနေဒါနိုင်ငံအား လုံးဝနီးပါးလွတ်လပ်ရေးပေးခဲ့ပြီး ၁၉၈၂ ခုနှစ်၊ ကနေဒါဥပဒေအရ ဗြိတိသျှ ပါလီမန်အပေါ်တွင် ဥပဒေရေးရာမှီခိုမှု အကြွင်းအကျန်အားလုံးကို ဖြတ်တောက်ပြီး အပြည့်အဝ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်နိုင်ငံ ဖြစ်လာခဲ့သည်။

၃။ ကနေဒါနိုင်ငံသည် ဖက်ဒရယ်ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီစနစ်နှင့် စည်းမျဉ်းခံဘုရင်စနစ် ကျင့်သုံး သော နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်သည်။ ဒုတိယမြောက်အဲလိဇဘက်ဘုရင်မသည် လက်ရှိနိုင်ငံ၏ အကြီးအကဲ ဖြစ်သည်။ ကနေဒါနိုင်ငံသည် ဖက်ဒရယ်အဆင့်တွင် ရုံးသုံးဘာသာစကား ၂ မျိုး အသုံးပြုသောနိုင်ငံဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် လူမျိုးပေါင်းစုံနှင့် ယဉ်ကျေးမှုစနစ်ပေါင်းစုံရှိသော နိုင်ငံများတွင် တစ်ခုအပါအဝင် ဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ နိုင်ငံပေါင်းများစွာမှ လူအများအပြား ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်လာခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပြီး ခန့်မှန်းခြေ လူဦးရေ ၃၅ သန်းခန့် ရှိသည်။ နိုင်ငံ၏ တိုးတက်သောစီးပွားရေးစနစ်မှာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ၁၁ ခုမြောက်အကြီးဆုံးဖြစ်ပြီး အလျှံပယ် ရှိနေသော သဘာဝအရင်းအမြစ်များနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ပြီးသော နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်ရေး ကွန်ယက်များပေါ်တွင် အဓိကရပ်တည်နေခြင်းဖြစ်သည်။ ကနေဒါနိုင်ငံနှင့် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုတို့၏ကာလကြာရှည်ပြီးရှုပ်ထွေးသောဆက်ဆံရေးသည် ကနေဒါနိုင်ငံ၏စီးပွားရေး နှင့်ယဉ်ကျေးမှုအပေါ်တွင် သိသာစွာ သက်ရောက်မှုရှိသည်။

ပထဝီဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

၄။ ကနေဒါနိုင်ငံသည် မြောက်အမေရိကတိုက်ကြီး၏ အစိတ်အပိုင်းအတော်များများကို နေရာယူထားပြီး တောင်ဘက်တွင် တစ်ဆက်တည်းဖြစ်နေသော အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နှင့် ကုန်းမြေနယ်စပ်ရှိကာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အရှည်လျားဆုံးသောနိုင်ငံနှစ်နိုင်ငံကြား ကုန်းမြေ နယ်နိမိတ်ဖြစ်သည်။ ကနေဒါနိုင်ငံသည် အရှေ့ဘက်ရှိ အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာမှ အနောက်ဘက် ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာအထိ ဆန့်တန်းတည်ရှိနေသည်။ အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် ဂရင်းလန်ကျွန်း တည်ရှိသည်။ ရေထုအပါအဝင် စုစုပေါင်းဧရိယာအားဖြင့် ကနေဒါနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ရုရှားနိုင်ငံပြီးလျှင် ဒုတိယမြောက်အကြီးဆုံးနိုင်ငံဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ကုန်းမြေဧရိယာ အနေဖြင့် ကနေဒါနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် စတုတ္ထမြောက်အကြီးဆုံးနိုင်ငံဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ကွာခြားမှုရှိရခြင်းမှာ ကနေဒါနိုင်ငံတွင် ရေကန်အမြောက်အများရှိပြီး ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ရေကန် အားလုံး၏ ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်။ ကနေဒါနိုင်ငံသည် မြောက်လတ္တီကျု ၄၁ ဒီဂရီ မှ ၈၄ ဒီဂရီကြား၊ အနောက်လောင်ဂျီကျု ၅၂ ဒီဂရီမှ ၁၄၁ ဒီဂရီကြားတွင် တည်ရှိသည်။

၅။ တိုင်ဂါသစ်တောများကို ကနေဒါယန်ရီးလ်ပေါ်တွင် အနွဲ့အပြားတွေ့ရသည်။ ရေခဲနှင့် တန်ဒြာများမှာ အာတိတ်ဘက်တွင် ထင်ရှားစွာတွေ့ရသည်။ ရေခဲမြစ်များကို ကနေဒါယန် ရော့ကီးတောင်တန်းနှင့် ကမ်းရိုးတန်းတောင်ကုန်းများတွင် တွေ့ရသည်။ ပြန်ပြူးပြီး မြေဩဇာကောင်းမွန်သော ပရေရီမြက်ခင်းပြင်များက စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးအတွက် အထောက် အကူဖြစ်စေသည်။ အရှေ့တောင်ဘက်တွင် ဂရိတ်လိတ်များမှတစ်ဆင့် စိန့်လောရင့်မြစ် မြစ်ဖျားခံစီးဆင်းလာပြီး မြေနိမ့်ပိုင်းတွင် ကနေဒါလူဦးရေအများစု နေထိုင်ကြသည်။

၆။ ၁၉၂၅ ခုနှစ်မှစ၍ ကနေဒါသည် အာတိတ်ဒေသ၏ အနောက်လတ္တီကျု ၆၀ ဒီဂရီ နှင့် အနောက်လောင်ဂျီကျု ၁၄၁ ဒီဂရီကြားကို ပိုင်ဆိုင်သည်ဟု ကြေညာခဲ့သော်လည်း ထို ကြေညာချက်ကို နိုင်ငံတကာက အသိအမှတ်မပြုပေ။ ကနေဒါသည် ကမ္ဘာ၏မြောက်ဖျားစွန်း တွင် နေထိုင်သူများရှိရာနေရာဖြစ်ပြီး အယ်လ်စမီးယားကျွန်း၏ မြောက်ဖျားပိုင်း မြောက်

လတ္တီကျု ၈၂.၅ ဒီဂရီ မြောက်ဝင်ရိုးစွန်းမှ ၅၀၈မိုင် (၈၁၇ ကီလိုမီတာ) အကွာအဝေးတွင် ကနေဒါစစ်တပ်၏ တပ်စခန်းတည်ရှိသည်။ ကနေဒါ၏ အာတိတ်ဒေသနေရာအများစုကို ရေခဲများနှင့် အစဉ်အေးခဲနေသော နက်ရှိုင်းမြေလွှာများဖြင့် ဖုံးလွှမ်းလျက်ရှိသည်။ ကနေဒါ နိုင်ငံသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အရှည်လျားဆုံးသောကမ်းရိုးတန်းရှိရာနိုင်ငံဖြစ်ပြီး စုစုပေါင်းအရှည် ၁၂၅,၅၇၀ မိုင် (၂၀၂,၀၈၀ ကီလိုမီတာ) မျှ ရှည်လျားသည်။ ထို့ပြင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နှင့် ထိစပ်လျက်ရှိသည့်နယ်နိမိတ်မှာလည်း ကမ္ဘာ့အရှည်လျားဆုံးဖြစ်ပြီး ၅,၅၂၅မိုင် (၈,၈၉၁ ကီလိုမီတာ)မျှ ရှည်လျားသည်။

အစိုးရနှင့်နိုင်ငံရေး

၇။ ကနေဒါနိုင်ငံတွင် စည်းမျဉ်းခံဘုရင်စနစ်နှင့် ဆက်စပ်နေသော ပါလီမန်စနစ် ကျင့်သုံး သည်။ ကနေဒါ၏ ဘုရင်စနစ်မှာ အုပ်ချုပ်ရေး၊ တရားစီရင်ရေးနှင့် ဥပဒေပြုရေးကဏ္ဍများ၏ အခြေခံဖြစ်သည်။ နိုင်ငံ၏ဦးဆောင်မှာ ဒုတိယမြောက်အဲလိဘောက်ဘုရင်ဖြစ်၍ ၎င်းသည် အခြားသော ဓနသဟာယနိုင်ငံ ၁၅ နိုင်ငံနှင့် ကနေဒါပြည်နယ် ၁၀ခု ၏ အကြီးအကဲလည်း ဖြစ်သည်။

၈။ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းတွင် ဘုရင်မနှင့် ဘုရင်ခံချုပ်တို့၏ တိုက်ရိုက်ပါဝင်ပတ်သက်မှုမှာ အလွန်နည်းပါးသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာကို အောက်လွှတ်တော်မှတာဝန်ခံရပြီး အစိုးရ အဖွဲ့၏ အကြီးဆုံးဖြစ်သော ကနေဒါဝန်ကြီးချုပ်မှ ရွေးချယ်ဦးဆောင်သော အစိုးရ သို့မဟုတ် ဘုရင်မ၏ဝန်ကြီးများမှ ညွှန်ကြားကွပ်ကဲသည်။ လက်ရှိကနေဒါနိုင်ငံ၏ဝန်ကြီးချုပ်မှာ Justin Trudeau ဖြစ်သည်။ အချို့သော အရေးပေါ်အခြေအနေများတွင် ဘုရင်ခံချုပ်၊ သို့မဟုတ် ဘုရင်မသည် ဝန်ကြီးအဖွဲ့၏အကြံပေးမှုမပါဘဲ ၎င်းတို့၏အာဏာကို အသုံးပြုခွင့်ရှိသည်။ အစိုးရအဖွဲ့တွင် တည်ငြိမ်မှုရှိစေရန်အတွက် အောက်လွှတ်တော်တွင် အများ၏ ယုံကြည် အားထားမှုကိုရပြီး လက်ရှိနိုင်ငံရေးပါတီ၏ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သူကို ဘုရင်ခံချုပ်က ဝန်ကြီးချုပ် အဖြစ် ခန့်အပ်လေ့ရှိသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဝန်ကြီးချုပ်ရုံးမှာ အစိုးရအဖွဲ့အတွင်း အာဏာအရှိဆုံး

အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး ဥပဒေအများစုကို ပါလီမန်၏ထောက်ခံမှုရယူရန် စတင်အဆိုပြု
လေ့ရှိကာ ဘုရင်ခံချုပ်များ၊ ပြည်နယ်ဘုရင်ခံများ၊ ဆီးနိတ်အမတ်များ၊ ဖက်ဒရယ်တရားရုံး၏
တရားသူကြီးများ၊ ဘုရင်မပိုင်စီးပွားရေးကော်ပိုရေးရှင်း၏ အကြီးအကဲများ၊ အစိုးရ အေဂျင်စီ
များကို ဘုရင်မမှ ခန့်ထားနိုင်ရန်အတွက် ရွေးချယ်ပေးရသည်။ ဒုတိယမြောက်အမတ်အများဆုံး
ပါတီ၏ခေါင်းဆောင်မှာ ဘုရင်မ၏သစ္စာခံအတိုက်အခံခေါင်းဆောင်(လက်ရှိတွင် သောမတ်စ်မူလ်
ကဲယား)ဖြစ်ပြီး အစိုးရကို အမြဲတစေစောင့်ကြည့်စိစစ်နေရန် ရည်ရွယ်သည့် အပြိုင်အဆိုင်
ပါလီမန်စနစ်၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သည်။

၉။ အောက်လွှတ်တော် အမတ် ၃၀၈ ဦးအား မဲဆန္ဒနယ်တစ်ခုချင်းစီမှ ရွေးချယ်သည်။
အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကို ဘုရင်ခံချုပ်မှ ကျင်းပရန်ကြေညာပြီး ယခင်ရွေးကောက်ပွဲမှ ၄ နှစ်
အတွင်း ဝန်ကြီးချုပ်၏အကြံပေးချက်ကိုရယူ၍သော်လည်းကောင်း၊ အောက်လွှတ်တော်တွင်
အစိုးရအား အယုံအကြည်မရှိမဲပေးခြင်းခံရလျှင်သော်လည်းကောင်း ရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပ
သည်။ ဆီးနိတ်လွှတ်တော်၏ အမတ် ၁၀၅ ဦးကို ဒေသအလိုက် ခွဲတမ်းကျခန့်အပ်ပြီး
အသက် ၇၅ နှစ်အထိ တာဝန်ထမ်းဆောင်ကြသည်။ ၂၀၁၉ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲတွင် နိုင်ငံရေး
ပါတီ ၇ ခုမှ ကိုယ်စားလှယ်များကို ဖက်ဒရယ်ပါလီမန်သို့ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်းခံရသည်။

၁၀။ ကနေဒါနိုင်ငံ၏ ဖက်ဒရယ်စနစ်တွင် အစိုးရ၏တာဝန်ကို ဖက်ဒရယ်အစိုးရနှင့်
ပြည်နယ် ၁၀ ခု တို့အကြား ခွဲဝေထားသည်။ ပြည်နယ်ဥပဒေပြုလွှတ်တော်မှာ လွှတ်တော်
တစ်ရပ်စီသာရှိပြီး အောက်လွှတ်တော်နှင့် လုပ်ကိုင်ပုံခြင်းတူညီသည်။ ကနေဒါ၏ ဒေသ ၃ ခု
တွင်လည်း ဥပဒေပြုလွှတ်တော်များရှိသော်လည်း ၎င်းတို့တွင် အချုပ်အခြာအာဏာမရှိဘဲ
ပြည်နယ်များနှင့်ယှဉ်လျှင် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေမှ ပေးအပ်ထားသော တာဝန်နည်းပါးသည်။
ဒေသဆိုင်ရာလွှတ်တော်များမှာလည်း ပြည်နယ်လွှတ်တော်များနှင့် ပုံစံချင်းကွဲပြားသည်။

၁၁။ ကနေဒါဘဏ်သည် ကနေဒါနိုင်ငံ၏ဗဟိုဘဏ် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး
နှင့် စက်မှုဝန်ကြီးတို့မှ ကနေဒါကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာအေဂျင်စီကို အသုံးပြု၍

ဘဏ္ဍာရေးအစီအမံများ ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် စီးပွားရေးပေါ်လစီများ ရေးဆွဲခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ကြသည်။

နိုင်ငံတကာ ဆက်ဆံရေးနှင့် စစ်ရေး

၁၂။ ကနေဒါရှိ ကြေးစားနှင့် အပျော်တမ်းတပ်ဖွဲ့များ၏ အင်အားမှာ အမြဲတမ်းစစ်သား ၆၈,၂၅၀ ဦး နှင့် အရန်စစ်သား ၅၁,၀၀၀ ဦးမျှ ရှိသည်။ စုစည်းထားသော ကနေဒါတပ်မတော်တွင် ကနေဒါကြည်းတပ်၊ တော်ဝင်ကနေဒါရေတပ်နှင့် တော်ဝင်ကနေဒါလေတပ်တို့ ပါဝင်သည်။ ၂၀၁၉ ခုနှစ်တွင် ကနေဒါနိုင်ငံ၏စစ်သုံးစရိတ်မှာ ကနေဒါဒေါ်လာ၂၂ ဘီလီယံ သို့မဟုတ် နိုင်ငံဂျီဒီပီ၏ ၁.၃ ရာခိုင်နှုန်းမျှ ရှိသည်။

၁၃။ ကနေဒါသည် ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်း၊ ပြင်သစ်နိုင်ငံတို့နှင့် သမိုင်းကြောင်းကို အခြေခံသော ဆက်နွယ်မှုရှိပြီး အခြားသောဗြိတိသျှနှင့် ပြင်သစ်ကိုလိုနီများနှင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ဓနသဟာယနိုင်ငံများအဖွဲ့နှင့် ဖရန်ကိုဖိုနီအဖွဲ့တို့တွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံဖြစ်သည်။ ကနေဒါသည် နယ်သာလန်နိုင်ငံနှင့် အပေါင်းလက္ခဏာဆန်သော ဆက်ဆံရေးရှိပြီး ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း ဒတ်ချ်တို့၏လွတ်မြောက်မှုအတွက် ကူညီပံ့ပိုးပေးခဲ့သည့် အကြောင်းကလည်း ၎င်းဆက်ဆံရေး၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဖြစ်သည်။

၁၄။ ကနေဒါသည် ဗြိတိသျှအင်ပါယာနှင့် ဓနသဟာယနိုင်ငံများနှင့် ခိုင်မြဲစွာတွဲဖက်နေမှုများကြောင့် ဗြိတိသျှစစ်တပ်၏ စစ်ရေးတိုက်ပွဲများဖြစ်သော ဒုတိယ ဘိုအာစစ်ပွဲ၊ ပထမကမ္ဘာစစ်နှင့်ဒုတိယကမ္ဘာစစ်တို့တွင် အဓိကနေရာမှ ပါဝင်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ နိုင်ငံတကာနှင့်ပူးပေါင်း၍ ပြဿနာဖြေရှင်းမှုများတွင် ထောက်ခံအားပေးသူဖြစ်ခဲ့ပြီး ကမ္ဘာ့ရေးရာပြဿနာများကို အခြားနိုင်ငံများနှင့် ပူးပေါင်းဖြေရှင်းခဲ့သည်။ ကနေဒါနိုင်ငံသည် ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂနှင့် ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် နေတိုးအဖွဲ့တို့ကို စတင်တည်ထောင်သည့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ခဲ့သည်။ စစ်အေးတိုက်ပွဲကာလအတွင်းတွင် ကနေဒါနိုင်ငံသည် ကိုရီးယားစစ်ပွဲ

အတွင်း ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များသို့ အဓိကပံ့ပိုးသူတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့ပြီး အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် ပူးပေါင်း၍ ဆိုဗီယက်ယူနီယံမှ ပြုလုပ်လာနိုင်သော တိုက်ခိုက်မှုများကို ကာကွယ်ရန်အတွက် မြောက်အမေရိကလေကြောင်းကာကွယ်ရေးအဖွဲ့ (NORAD)ကို ပူးပေါင်းတည်ထောင်ခဲ့သည်။

၁၅။ ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဆူးအက်တူးမြောင်းပြဿနာတွင် နောင်ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်လာမည့် လက်စတာဘီပီယာဆန်က ကုလသမဂ္ဂငြိမ်းချမ်းရေးတပ်ဖွဲ့များကို စတင်ဖွဲ့စည်းရန် အကြံ ပေးခြင်းအားဖြင့် တင်းမာမှုများကိုလျော့ကျစေပြီး ထိုသို့အားထုတ်မှုအတွက် ၎င်းအား ၁၉၅၇ ခုနှစ် ငြိမ်းချမ်းရေးနိုဗယ်ဆုကို ပေးအပ်ချီးမြှင့်ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။ ထိုအချိန်မှာ ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေးတပ်ဖွဲ့များ၏ ပထမဆုံးလုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်သဖြင့် ပီယာဆန်သည် ၎င်းအကြံကို အစပြုသူအဖြစ် အမြဲအသိအမှတ်ပြုခံရလေ့ရှိသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ကနေဒါနိုင်ငံသည် ကုလသမဂ္ဂငြိမ်းချမ်းရေးတပ်ဖွဲ့များ၏ လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် အကြိမ် ၅၀ ကျော် ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ၁၉၈၉ ခုနှစ်အထိ ကုလသမဂ္ဂငြိမ်းချမ်းရေးတပ်ဖွဲ့များ၏ လုပ်ငန်းစဉ် အားလုံးတွင် ပါဝင်ခဲ့ကာ နောက်ပိုင်းတွင် ရဝမ်ဒါနိုင်ငံ၊ ယခင် ယူဂိုဆလားဗီးယားနိုင်ငံနှင့် အခြားနေရာများရှိ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့များ၏ လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ တွင် ကနေဒါနိုင်ငံသည် နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များတွင် ပါဝင်ပတ်သက်မှုများကြောင့် အငြင်းပွားစရာ ပြဿနာများကြုံရလေ့ရှိပြီး အထူးသဖြင့် ၁၉၉၃ ခုနှစ် ဆိုမာလီနိုင်ငံအရေးအခင်း ပါဝင် ပတ်သက်မှုတွင် ဖြစ်သည်။

၁၆။ ကနေဒါနိုင်ငံသည် ၁၉၉၀ ခုနှစ်တွင် အမေရိကနိုင်ငံများအဖွဲ့ (OAS)သို့ ဝင်ရောက် ခဲ့ပြီး ၂၀၀၀ ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် အွန်တေရီအိုဒေသ၊ ဝင်ဆာမြို့၌ အထွေထွေညီလာခံကို အိမ်ရှင်အဖြစ် လက်ခံကျင်းပခဲ့ကာ ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ၌ ကွီးဗက်စီးတီးတွင် အမေရိကန် နိုင်ငံများ၏ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးကို အိမ်ရှင်အဖြစ် လက်ခံကျင်းပခဲ့သည်။ ကနေဒါနိုင်ငံ သည် ပစိဖိတ်ကမ်းခြေနိုင်ငံများနှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာဆက်ဆံရေးတိုးမြှင့်ရန် အာရှ-ပစိဖိတ် စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ဖိုရမ် (APEC)သို့ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။

၁၇။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ကနေဒါနိုင်ငံသည် အာဖဂန်နစ္စတန်နိုင်ငံသို့ အမေရိကန်ထိန်းကွပ်ရေး တပ်ဖွဲ့များ၏ အစိတ်အပိုင်းအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ကုလသမဂ္ဂမှ တရားဝင်ခွင့်ပြုထားသော နေတိုးမှဦးဆောင်သည့် နိုင်ငံတကာလုံခြုံရေးပံ့ပိုးမှုတပ်ဖွဲ့၏ အစိတ်အပိုင်းအဖြစ်လည်းကောင်း တပ်များပို့လွှတ်ခဲ့သည်။ ၁၀ နှစ်တာစစ်ဆင်ရေးကာလအတွင်း ကနေဒါမှ စုစုပေါင်းစစ်သား ၁၅၈ ဦး၊ သံတမန်တစ်ဦး၊ ကူညီကယ်ဆယ်ရေးသမား ၂ ဦးနှင့် သတင်းထောက် တစ်ဦးတို့ ဆုံးရှုံးခဲ့ပြီး ကနေဒါဒေါ်လာ ၁၁.၃ ဘီလီယံ မျှ ကုန်ကျခဲ့သည်။

၁၈။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ကနေဒါ၊ အီတလီ၊ ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်း၊ နော်ဝေ နှင့်ရုရှားနိုင်ငံတို့မှ ဒေါ်လာ ၁.၅ ဘီလီယံ ကုန်ကျမည့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများအတွက် ကာကွယ်ဆေး များထုတ်လုပ်ရန် ပရောဂျက်၌ ပူးပေါင်းပံ့ပိုးမည်ဟု ကြေညာခဲ့ကြပြီး အခြားနိုင်ငံများကို လည်း ၎င်းတို့နှင့်အတူ ပါဝင်ရန် ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။ ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ သြဂုတ်လတွင် ရုရှားတို့၏ မြောက်ဝင်ရိုးစွန်းဒေသအတွင်း ရေအောက်စူးစမ်းရှာဖွေမှုက အာတိတ်ဒေသအတွင်း ကနေဒါ ၏ နယ်နိမိတ်သတ်မှတ်ထားမှုကို စိန်ခေါ်ခဲ့သည်။ ကနေဒါသည် ၎င်းဒေသအား ၎င်းတို့၏ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်ဒေသအဖြစ် ၁၉၂၅ ခုနှစ်ကတည်းက သတ်မှတ်ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ မတ်လမှ အောက်တိုဘာလအတွင်းတွင် ကနေဒါတပ်ဖွဲ့များသည် ကုလသမဂ္ဂမှ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးအပ်ချက်အရ လစ်ဗျားပြည်တွင်းစစ်အတွင်း ပါဝင်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ် နှောင်းပိုင်းတွင် ကနေဒါမြေပြင်နှင့် လေတပ်တို့သည် အီရတ်နိုင်ငံအတွင်း အိုင်အက်စ်အဖွဲ့၏ ထကြွမှုကို နှိမ်နှင်းရာတွင် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့များနှင့်အတူ ပါဝင်ခဲ့သည်။

စီးပွားရေး

၁၉။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် ကနေဒါနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ၁၀ နိုင်ငံမြောက် အကြီးဆုံးသော စီးပွားရေးရှိသည့်နိုင်ငံဖြစ်ပြီး စုစုပေါင်းပြည်တွင်းထုတ်ကုန်မှာ ခန့်မှန်းခြေ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁.၇၃ ထရီလီယံမျှ ရှိသည်။ နိုင်ငံတကာစီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ (OECD)၏ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံဖြစ်ပြီး နိုင်ငံရှစ်နိုင်ငံအဖွဲ့ (G-8)၏ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံလည်း ဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ကုန်သွယ်မှုအမြင့်မားဆုံးနိုင်ငံ ၁၀ နိုင်ငံတွင် ပါဝင်ပြီး တကမ္ဘာလုံးနှင့် မြင့်မားစွာ ဆက်စပ်နေသော စီးပွားရေးရှိသည့်နိုင်ငံဖြစ်သည်။ ဟယ်ရီတော့ချ်ဖောင်ဒေးရှင်း၏ ကမ္ဘာပေါ်တွင် စီးပွားရေးလုပ်ရန် လွတ်လပ်မှုအရှိဆုံးနိုင်ငံများစာရင်းတွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် အနောက်ဥရောပနိုင်ငံများ၏ အထက်တွင်ရှိသည်။ ဝင်ငွေကွာဟမှုလည်း အလွန်နည်းသည်။ နိုင်ငံရှိ သာမန်အိမ်ထောင်စုများ၏ တစ်ဦးချင်းသုံးစွဲနိုင်သောဝင်ငွေ၏ ပျမ်းမျှမှာ အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၂၃,၉၀၀ ရှိသဖြင့် အိုအီးစီဒီနိုင်ငံများ၏ ပျမ်းမျှထက် မြင့်မားသည်။ ထို့ပြင် တိုရွန်တိုစတော့အိတ်ချိန်းသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဈေးကွက်အရင်းပြုခြင်းအားဖြင့် သတ္တမမြောက်အကြီးဆုံးစတော့အိတ်ချိန်းဖြစ်ပြီး စုစုပေါင်းကုမ္ပဏီ ၁,၅၀၀ကျော်၏ စတော့ခံများရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုပြုနေကြကာ ၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် စုစုပေါင်းအရင်းအနှီးမှာ အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၂ ထရီလီယံကျော်မျှ ရှိသည်။

၂၀။ ၂၀၁၉ ခုနှစ်တွင် ကနေဒါနိုင်ငံ၏ စုစုပေါင်း ပြည်ပပို့ကုန်မှာ ကနေဒါဒေါ်လာ ၅၈၅ ဘီလီယံမျှဖြစ်ပြီး သွင်းကုန်များမှာ ၅၂၃ ဘီလီယံမျှရှိကာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှ ၃၉၁ ဘီလီယံနှင့်အခြားနိုင်ငံများမှ ၂၁၆ ဘီလီယံဖြစ်သည်။

၂၁။ ၂၀ ရာစုအစောပိုင်းမှစ၍ ကနေဒါနိုင်ငံ၏ ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း၊ သတ္တုလုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းတို့၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုများကြောင့် နိုင်ငံအား ကျေးလက်အခြေခံ စီးပွားရေးစနစ်မှ မြို့ပြအခြေခံကုန်ထုတ်လုပ်ရာစီးပွားရေးစနစ်အဖြစ် ပြောင်းလဲစေခဲ့သည်။ အခြားသောဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများနည်းတူပင် ကနေဒါနိုင်ငံ၏စီးပွားရေးတွင် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းသည် အဓိကဖြစ်ပြီး နိုင်ငံအတွင်း အလုပ်သမား ၄ ပုံ ၃ ပုံသည် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်လျှက်ရှိသည်။ သို့သော်လည်း အခြားသောဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများနှင့် ကနေဒါတို့၏ ကွဲပြားခြားနားချက်မှာ ကနေဒါနိုင်ငံ၏ အခြေခံစီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွင် သစ်ထုတ်လုပ်ငန်းနှင့် ရေနံလုပ်ငန်းတို့သည် ထင်ရှားသော အစိတ်အပိုင်းအဖြစ် ပါဝင်နေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

၂၂။ ကနေဒါနိုင်ငံသည် ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများထဲမှ စွမ်းအင်ကို တင်ပို့ရောင်းချမှုသည် တင်သွင်းမှု ထက်များသော နိုင်ငံအနည်းငယ်တွင် ပါဝင်သည်။ အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာ၏ ကနေဒါအပိုင်း တွင် ကမ်းလွန်သဘာဝဓာတ်ငွေ့မြောက်များစွာရှိပြီး အယ်လ်ဘာတာတွင်လည်း ရေနံနှင့် သဘာဝဓာတ်ငွေ့အရင်းအမြစ် အမြောက်အများရှိသည်။ အာသာဘာစကာရေနံမြေ၏ ကျယ်ပြန့်မှုနှင့် အခြားရေနံထွက်ရှိရာဒေသများကြောင့် ကနေဒါနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာတဝှမ်းလုံး ၏ ၁၃ ရာခိုင်နှုန်းမျှသော ရေနံရှိရာနေရာဖြစ်ပြီး ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံနှင့် ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ တို့ပြီးလျှင် တတိယမြောက်အများဆုံး ရေနံထွက်ရှိရာဒေသဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ကနေဒါနိုင်ငံ သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ထုတ်ကုန်အများဆုံး ထုတ်လုပ်ရာနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ လည်းဖြစ်သည်။ ကနေဒါနိုင်ငံ၏ ပရေရီမြက်ခင်းပြင်ဒေသသည် ကမ္ဘာတဝှမ်းလုံးအတွက် အရေးပါသော ဂျုံ၊ ကနီလာ (ပန်းဂျုံ)နှင့် အခြားနှံထွက်ပစ္စည်းများကို ထုတ်လုပ်ရာ ဒေသတစ်ခုဖြစ်သည်။ ကနေဒါနိုင်ငံ၏ သဘာဝအရင်းအမြစ်ဝန်ကြီးဌာနမှ အဓိကပို့ကုန်များ နှင့် ပတ်သက်သောစာရင်းဇယားကို ဖော်ပြရာတွင် ကနေဒါနိုင်ငံသည် ဇင့်၊ ယူရေနီယမ်၊ ရွှေ၊ နစ်ကယ်၊ အလူမီနီယမ်၊ စတီးလ်၊ သံရိုင်း၊ ကုတ် မီးသွေး နှင့် ခဲ တို့ကိုတင်ပို့ရာတွင် ထိပ်တန်းမှပါဝင်သည်။ ကနေဒါမြောက်ပိုင်းရှိ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးပြုလုပ်ရန် ခဲယဉ်းသော ဒေသများတွင် အနီးအနားတွင် သတ္တုတွင်းများနှင့် သစ်ထုတ်လုပ်ရာနေရာများရှိသောကြောင့် အသက်ရှင်ရပ်တည်ရန် ဖြစ်နိုင်သည်။ ကနေဒါနိုင်ငံ အွန်တေရီယိုတောင်ပိုင်းနှင့် ကွီးဗက်တို့ တွင် အတော်အတန်ကြီးမားသော ကုန်ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းရှိပြီး လေကြောင်းပို့ဆောင်ရေး ဆိုင်ရာနှင့် မော်တော်ကားထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများမှာ အရေးပါသောကုန်ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ များဖြစ်သည်။

လူဦးရေနှင့်နေထိုင်မှု

၂၃။ ၂၀၁၉ ခုနှစ် ခန့်မှန်းချက်အရ ကနေဒါနိုင်ငံတွင် လူဦးရေ ၃၇,၇၉၇,၄၉၆ ဦးခန့် ရှိသည်။ လူဦးရေတိုးပွားခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းမှာ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်သူများပြားလာခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပြီး ဒေသအတွင်းတိုးပွားလာမှုမှာ နည်းပါးသည်။

၂၄။ လူဦးရေ၏ ၅ ပုံ ၄ ပုံခန့်မှာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နယ်စပ်မှ ၉၃ မိုင် (၁၅၀ ကီလိုမီတာ)အတွင်း နေထိုင်ကြသည်။ ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းသော ကနေဒါ နိုင်ငံသားတို့သည် မြို့ပြတွင်နေထိုင်ကြပြီး ကွီးဗက်စီးတီး-ဝင်ဆာစကြိုန်ဒေသ၊ ဗြိတိသျှ ကိုလံဘီယာ၏ အနိမ့်ပိုင်းပင်မကုန်းမြေဒေသနှင့် အယ်လ်ဘာတာရီ ကယ်လ်ဂရီ-အက်ဒမန်တန် စကြိုန်ဒေသတို့တွင် စုဝေးနေထိုင်ကြသည်။ ကနေဒါနိုင်ငံသည် မြောက်လတ္တီကျု ၈၃ ဒီဂရီ မှ ၄၁ ဒီဂရီ အကြားတွင်တည်ရှိပြီး ၉၅ ရာခိုင်နှုန်းသောလူဦးရေမှာ မြောက်လတ္တီကျု ၅၅ ဒီဂရီ၏အောက်ပိုင်းတွင် နေထိုင်ကြသည်။ အခြားသောဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများကဲ့သို့ပင် ကနေဒါနိုင်ငံ တွင် အသက်ကြီးသောလူဦးရေပိုများလာပြီး အငြိမ်းစားများက အလုပ်လုပ်ကိုင်သူဦးရေထက် ပို၍များပြားသည်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် လူတစ်ဦးချင်း၏ပျမ်းမျှသက်တမ်းမှာ ၈၁ နှစ်ဖြစ်သည်။

မြန်မာနှင့်ကနေဒါနှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေး

၂၅။ မြန်မာ-ကနေဒါဆက်ဆံရေးတွင် ကနေဒါကုမ္ပဏီဖြစ်သည့် Manulife သည် မြန်မာ နိုင်ငံသို့ ပထမဆုံးအခြေချခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ၂၀ ရာစုအစောပိုင်းမှ စတင်ခဲ့ပါသည်။ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်အတွင်း ၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလမှ ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လအထိ မြောက်များစွာသော ကနေဒါနိုင်ငံသား လေယာဉ်မှူးများသည် မြန်မာဘက်မှနေ၍ ဂျပန်ကိုတိုက်ခိုက်ပေးခဲ့သည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးရပြီးသည့်နောက်ပိုင်းမှစ၍ နှစ်နိုင်ငံကြား တရားဝင် ဆက်ဆံရေးတည်ဆောက်ခဲ့ပြီး ၁၉၆၂ ခုနှစ် တပ်မတော်မှအာဏာသိမ်းပြီး ဆယ်စုနှစ်များစွာ အုပ်ချုပ်ခဲ့သည့်ကာလများတွင် ဆက်ဆံရေးပိုမိုတင်းမာလာခဲ့သည်။ သို့သော် ကနေဒါနိုင်ငံ

အနေဖြင့် ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဆိုင်ကလုန်းနာဂစ်တိုက်ခတ်ခံရပြီးနောက် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးစီမံကိန်းများနှင့် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုအကူအညီများကို ထောက်ပံ့ ရာတွင် ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။

၂၆။ ၂၀၁၀ ခုနှစ်မှစတင်ကာ ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် ဦးသိန်းစိန်အား သမ္မတအဖြစ် ရွေးကောက် ပြီးနောက် ဖြစ်ပေါ်လာသောအပြောင်းအလဲများကို အသိအမှတ်ပြုသည့်အနေဖြင့် ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၄ရက်နေ့တွင် ကနေဒါနိုင်ငံသည် မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် စီးပွားရေးပိတ်ဆို့မှုများကို လျှော့ချပေးခဲ့သည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင် ကနေဒါမှ မြန်မာနိုင်ငံသံရုံးကို ရန်ကုန်မြို့တွင် ဖွင့်လှစ်မည်ဖြစ်ကြောင်း နိုင်ငံခြားရေးရာဝန်ကြီးမှ ကြေညာခဲ့သည်။ ကနေဒါနိုင်ငံ၏ ပထမဆုံးမြန်မာနိုင်ငံအခြေစိုက်သံအမတ်ကြီးကို ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် ခန့်အပ်ခဲ့သည်။

၂၇။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ၂၀၁၀ ခုနှစ်မှစတင်ပွင့်လင်းလာပြီး ကနေဒါနိုင်ငံသည် လုံခြုံရေး ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု၊ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှုသင်တန်းများ၊ လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှုအကူအညီပံ့ပိုးမှုများအပေါ်အဓိကထား၍ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် လုပ်ဆောင် ပေးခဲ့သည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ကနေဒါအစိုးရ၏ နိုင်ငံတကာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအတွက် မြန်မာနိုင်ငံကို အဓိကထားခဲ့ပြီး စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလျှော့ချရေး၊ ကျားမတန်းတူအခွင့်အရေးရရှိရေးနှင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဒီမိုကရေစီကျကျအုပ်ချုပ်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် လုပ်ဆောင်ပေးလျက်ရှိသည်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် ကနေဒါနိုင်ငံမှ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပို့ကုန်တန်ဖိုး အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၃၄ သန်းရှိပြီး မြန်မာနိုင်ငံမှ ကနေဒါသို့ ပို့ကုန်တန်ဖိုး အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၃၁ သန်းရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ကနေဒါနိုင်ငံ သံအမတ်ကြီး H.E Mr. Francois Lafreniere

၏ကိုယ်ရေးအကျဉ်း

Mr.Francois Lafreniere သည် ၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင် Laval တက္ကသိုလ်မှ စီးပွားရေး ဘာသာရပ်ဖြင့်ဘွဲ့ရရှိခဲ့ပါသည်။ ၎င်းသည် ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ကနေဒါနိုင်ငံဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့ (CIDA) တွင် လုပ်ကိုင်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၆ ခုနှစ်အထိ ဌာနချုပ်တွင် အာဖန်နစ္စတန်နိုင်ငံနှင့်သီရိလင်္ကာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့တွင် ညွှန်ကြားရေးမှူးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၉ ခုနှစ်အထိ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့တွင် ညွှန်ကြားရေးမှူးအဖြစ်လည်းကောင်း ထမ်းဆောင်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၀ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၂ ခုနှစ်အထိ ဘေဂျင်းမြို့ရှိ ကနေဒါသံရုံးတွင် ကနေဒါ နိုင်ငံဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့ (CIDA) ၏ ကောင်စစ်ဝန်အဖြစ် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းတာဝန်မတိုင်မီတွင် NGO အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်သည့် ကနေဒါ နိုင်ငံဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့အတွက် နီပေါနိုင်ငံနှင့် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံတို့တွင် အာရှဒေသတွင်းညွှန်ကြားရေးမှူးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းသည် ၂၀၂၀ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလမှစတင်၍ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ကနေဒါနိုင်ငံသံအမတ်ကြီးအဖြစ် တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့ပါသည်။